

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ЛІТЕРАТУРНА КЛАСИКА В ШКІЛЬНІЙ ПРОГРАМІ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: ВИБІРКОВА **Форма контролю:** залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: наявність пререквізитів: «Вступ до літературознавства», «Історія світової літератури», «Методика навчання зарубіжної літератури в школі».

Кількість кредитів (годин):

денна форма навчання 4 (120 год.: 26 – лекції; 22 – практичні; 72 – самостійна робота);

заочна форма навчання 4 (120 год.: 6 – лекційні; 6 – практичні; 112 – самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1084>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Кискін Олексій Миколайович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат філологічних наук, доцент

Кафедра: кафедра англійської філології та світової літератури

Робочий e-mail: kiskinalexey@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: четвер, 14.00-15.00. Можливі он-лайн консультації через Skype/ Viber/ Google Meet. Для погодження часу он-лайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача.

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни. Дисципліна «Літературна класика в шкільній програмі» призначена для поглиблення фахових компетентностей студентів-філологів, але може бути рекомендована для студентів інших спеціальностей, які цікавляться літературою. Основний акцент робиться на тому, щоб дати студентові філологу цілісне уявлення про літературні твори з доробку найвидатніших представників світового письменства, що входять до шкільного курсу «Зарубіжна література» та потребують поглибленого вивчення.

Метою вивчення дисципліни є ґрунтовне опрацювання здобувачами освіти з найвидатнішими та знаковими у культурно-історичному просторі художньо-літературними витворами, що входять до світової культурної спадщини людства.

Вивчення дисципліни дозволить Вам з'ясувати специфіку важливих літературних творів загальнолюдського значення; оволодіти прийомами аналізу художнього твору, реферування науково-критичної літератури в річищі програмних тем.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до всіх освітньо-професійної програм:

ПРН 2. Здійснює лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, а також пояснює ідейно-тематичний зміст різностильових та різножанрових літературних текстів як складної структурно-семантичної єдності взаємопов'язаних та взаємодіючих одиниць, враховуючи їх жанрово-стилістичні особливості та ідіостиль автора.

ПРН 3. Обирає методи і прийоми навчання іноземної мови і зарубіжної літератури і контролю навчальних досягнень учнів відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнянського контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ПРН 7. Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітнянському контексті.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Антична література. Гомер. «Іліада» (огляд). «Двобій Ахілла і Гектора» (пісня 22, вірші 140-410), «Пріам у Ахілла» (пісня 24, вірші 470-670).

Тема 2. Антична література. Гомер (приблизно VIII ст. до н.е.). «Одіссея» (1-2 уривки за вибором учителя)

Тема 3. Антична література. Публій Вергілій Марон (70-19 рр. до н.е.). «Енеїда» (огляд, 1-2 уривки за вибором учителя).

Тема 4. Література Середньовіччя. Данте Аліг'єрі (1265 – 1321). «Божественна комедія» (Пекло, I, V).

Тема 5. Література Відродження. Сонет. Аліг'єрі Данте (1265-1321). Сонет 11 («В своїх очах вона несе кохання...»).

Тема 6. Література Відродження. Вільям Шекспір (1564 – 1616). «Гамлет».

Тема 7. Література Відродження. Мігель де Сервантес Сааведра (1547–1616). «Дон Кіхот» I частина (огляд, 2-3 розділи за вибором учителя).

Тема 8. Література класицизму. Мольєр (1622 – 1673). «Міщанин-шляхтич».

Тема 9. Англійське Просвітництво. Джонатан Свіфт (1667–1745). «Мандрі Лемюеля Гуллівера» (1 частина).

Тема 10. Німецьке Просвітництво та його вплив на розвиток Європи. Йоганн Вольфганг Ґете (1749 – 1832). «Фауст» (I частина), останній монолог Фауста (II частина).

Тема 11. Романтична література. Ернст Теодор Амадей Гофман (1776 – 1822). «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Тема 12. Реалістична література. Оноре де Бальзак (1799-1850).

Тема 13. Антивоєнна література. Бертольт Брехт (1898 – 1956). «Матінка Кураж та її діти».

Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» здобувачі мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально,

не мав був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Здобувач, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності здобувача на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Здобувачі мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Використання «ІЕ» *ChatGPT* <https://chat.openai.com> в контексті вивчення «Англійська класична поезія в перекладах» сприятиме ефективності вивчення особливостей сучасного літературного процесу.

Неформальна освіта Пройдіть на вибір курси на відкритих освітніх платформах, отримайте сертифікат. Результати вашої роботи буде зараховано як результат самостійної роботи з певної теми.

Платформа Coursera.

Платформа Prometheus.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарах, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» із врахуванням вагових коефіцієнтів: поточний контроль – 0,7; проміжний контроль – 0,3 (Таблиця 1) із переведенням в підсумкову оцінку за традиційною шкалою (Таблиця 2):

Таблиця 1

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – середньозважений бал оцінок за практичні завдання, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,3
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Таблиця 2

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно

Критерії оцінювання

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на аудиторних заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Критерії оцінювання поточного, проміжного та підсумкового контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни та «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень магістрантів в умовах ЄКТС в ІДГУ» із врахуванням вагових коефіцієнтів:

- поточний контроль - 0,7
- проміжний контроль - 0,3;

Форма проміжного контролю - модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота проводиться демонструє рівень теоретичних та практичних знань студентів (30 балів); відповіді на які дають можливість оцінити рівень володіння матеріалом та ступінь засвоєння навичок аналізу тексту англійського художнього твору. Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі (на онлайн-платформі Moodle) та включає два питання.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Назвіть ім'я цього талановитого німецького драматурга, розробника «епічного» театру:

- а) Г. Грасс;
- б) В. Гете;
- в) Б. Брехт;
- г) Т. Манн.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінювання роботи на аудиторних заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у таблиці 3.

Таблиця 3

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів («відмінно»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст та пояснює практичні завдання. Використовує для підготовки рекомендовану літературу, вільно користується науковою термінологією, розв'язує завдання стандартним або оригінальним

	способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали («добре»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст практичних завдань. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали («задовільно»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Виконує практичні завдання, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали («незадовільно»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст практичних завдань.
1 бал («початковий рівень»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів («низький рівень»)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту питань та практичних завдань.

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% практичних занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення практичного заняття.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Основними видами індивідуальних завдань є: виконання письмових або усних завдань за темами курсу.

Оцінювання завдань здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність виконання, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні завдання, якісна презентація отриманих результатів.

Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах *EdEra*, *Coursera*, *Prometheus* та інших (за наявності сертифікату про успішне проходження курсу).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizacijuosv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження : навч. посібник / Г.Й. Давиденко, В.Л. Акуленко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
2. Дмитренко К.А. Звичайні форми роботи - новий підхід: розвиваємо ключові компетентності : метод. посіб. / К.А. Дмитренко, М.В. Коновалова, О.П. Семиволос, С.В. Бекетова. – Х. : ВГ «Основа», 2018. – 119 с. – (Серія «Нові формати освіти»).
3. Галич О. А. Теорія літератури: підручник для студ. філол. спец. вищ. навч. закладів / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. 4-те вид., стереотип. – К., 2008.
4. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки: Свобода вибору. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність : посібник для вчителя / А.О. Гін. – Х. : ВГ «Основа», 2015. – 112 с. – (Серія «Нові формати освіти»).
5. Горобченко І.В. Цікаві завдання із QR-кодами. 10 клас (за новою програмою) / І.В. Горобченко. – 2018. – 30 с.
6. Ісаєва О.О. Зарубіжна література. Рівень стандарту : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / О.О. Ісаєва, Ж.В. Клименко, А.О. Мельник. – К. : УОВЦ «Оріон», 2018. – 288 с.
7. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія / О. О. Ісаєва. – К., 2003.

8. Історія світової літератури: методичні рекомендації до курсу / уклад. О. В. Пуніна, С. А. Цікавий, М. В. Жилін, О. Є. Соловей. – Вінниця: ДонНУ імені В. Стуса, 2016. – 84 с. URL: <https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/77/1/Історія%20світової%20літератури.%20Навч.-метод.%20вид.pdf>
9. Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах / автор-укладач Ю. І. Ковалів. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 445 с
10. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури / О. М. Ніколенко// Зарубіжна література. – 2016. - № 6. – С. 4 – 9.
11. Тверітінова Т.І. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ ДОБА РЕАЛІЗМУ Навчальний посібник для студентів/ URL: <https://core.ac.uk/download/355870624.pdf>
12. Эрнст Теодор Амадей Гофман. Крихітка Цахес, на прізвисько Цинобер. Переклад Роман Матієв. - Вид-во «Навчальна книга», 2017 - 208 с.

Додаткові:

1. Бібліотека методичних матеріалів за темою Вільям Шекспір «Гамлет». URL: <https://vseosvita.ua/library>
2. Бертольт Брехт. Три епічні драми (Тригрошова опера; Матінка Кураж та її діти; Життя Галілея). Переклад з німецької: М. Л. Ліпісівський, С. Ф. Соколовська, В. О. Прищепа; керівник проекту: П. Ю. Саух. Житомир: Полісся, 2010. 293.
3. Вільям Шекспір. Гамлет. Переклад Леоніда Гребінки URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=2>
4. Вільям Шекспір. Ромео і Джульєтта. Переклад Василь Мисик. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1>
5. Гальчук О. Антична література. Види і зміст античного епосу – 2008. URL: <https://ukrlit.net/info/ancient/4.html>
6. Гомер. Іліада. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=529>
7. Гомер. Двобій Ахілла і Гектора. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8385>
8. Гомер. Пріам у Ахілла. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8386>
9. Гомер «Іліада»: історична основа, проблематика, система образів, художні особливості. Гомерівське питання. URL : <https://studfile.net/preview/5111142/>
10. Гофман, Ернст Теодор Амадей. Малюк Цахес. Переклад Сидора Сакидон. К.: Фоліо, 2003. 656 с. URL: https://www.ae-lib.org.ua/texts/hoffmann_cinnober_ua.htm
11. Гребінка, Михайло Рудницький, Ігор Костецький, Григорій Кочур, Юрій Андрухович URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/15456/10-Kolomiyets.pdf?sequence=1>
12. Эрнст Теодор Амадей Гофман. Крихітка Цахес, на прізвисько Цинобер. Переклад Роман Матієв. - Вид-во «Навчальна книга», 2017 - 208 с.
13. Жан Батист Мольєр. Міщанин-шляхтич. Переклад Ірина Стешенко. К: Знання 2017, 271 с.
14. Иоганн Вольфганг Гёте. «Фауст». Переклад Миколи Лукаш. – К: Видавництво Жупанського. 2013. 629 с.
15. Коломієць Лада. Українські перекладачі «Гамлета» В.Шекспіра: Пантелеймон Куліш, Юрій Клен, Леонід Кучерук О.А. Основні принципи творчого методу Оноре де Бальзака в повісті «Гобсек»// Оноре де Бальзак: грані, інтерпретація, Україна: зб. наук. Праць Міжнародної наук.-практ. конференції, присвяченої 220-річчю з дня народження письменника (Бердичів, 15-16 трав. 2019 р.). – К. : Вид-во Людмила, 2019. – С. 113-120. (492 с.) URL: <http://eprints.zu.edu.ua/30526/1/Бальзак-рп.pdf>

16. Марченко Т. І. Веб-квест із зарубіжної літератури «Й.В.Гете «Фауст». Трагічне кохання Фауста і Маргарити». URL: <https://vseosvita.ua/library/veb-kvest-iz-zarubiznoi-literaturi-jvgete-faust-tragicne-kohanna-fausta-i-margariti-177898.html>
17. Стоян А. А. Буктрейлер «Оспівування доблесті й величі Риму» в поемі Вергілія «Енеїда». URL: <https://vseosvita.ua/library/buktrejler-ospivuvanna-doblesti-j-velicirimu-v-poemi-vergilia-eneida-202077.html>
18. Руденко В. І. «Знаю, вмію, можу!» (Матеріали до розділу «Античність»: Есхіл, Вергілій, Гораций, Овідій). URL: <https://vseosvita.ua/library/znau-vmiu-mozu-materiali-do-rozdilu-anticnist-eshil-vergilij-goracij-ovidij-125198.html>
19. Тимофєєва О.Г. Міфологічна основа поем Гомера «Іліада» і «Одісея» <https://vseosvita.ua/library/mifologicna-osnova-poem-gomera-iliada-i-odissea-443636.html>

Інформаційні ресурси:

1. Київська міська бібліотека: <http://lib.misto.kiev.ua/>
2. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
3. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
4. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>
5. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
6. Бібліотека імені В. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
7. Бібліотека імені М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології та світової літератури від 22 січня 2024 р., протокол № 6